

Sluttrapport fra kontroll av forvaltningen av utvalgte tilskuddsordninger i landbruket – 2016

Kontrollert enhet	Evje og Hornnes og Iveland kommuner	Kontrollpersoner fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Hans Bach-Evensen og Rolf Inge Pettersen
Kontrollomfang	-Avløsning ved sykdom og fødsel mv. - Tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL).	Dato for sluttrapport	01.12.2016

Kommune	Kontaktperson
Evje og Hornnes og Iveland kommune	Inge Eftevand

Rapportens innhold

Rapporten er utarbeidet etter gjennomført forvaltningskontroll i Iveland og Evje og Hornnes kommune innen ordningene med avløsning ved sykdom og fødsel mv. og tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL). Rapporten er utarbeidet som 1 rapport til begge kommunene siden det er felles forvaltning på de aktuelle landbrukstilskuddene.

Den beskriver eventuelle avvik og merknader som ble avdekket innen de kontrollerte områdene.

- **Avvik** er mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i lov, forskrift og/eller rundskriv.
- **Merknad** er forhold som ikke er i strid med krav, men der Fylkesmannen finner grunn til å påpeke behov for forbedring.

Bakgrunn for kontrollen

Fylkesmannen har det regionale ansvar for å sikre at statlige midler brukes og forvaltes i samsvar med forutsetningene. Forvaltningskontrollen har hjemmelsgrunnlag i Økonomireglementet i staten (§ 15) og bakgrunn i fullmaktsbrev fra Landbruksdirektoratet for 2016. Ved å avdekke eventuelle avvik og brudd på regelverk og rutiner vil dette kunne hjelpe kommunen fram mot en sikrere, bedre og mer effektiv forvaltning av tilskuddsordningene.

Gjennomføring og omfang

Kontrollen ble gjennomført som en dokumentkontroll. Fylkesmannen gjennomgikk forhåndsvalgte saker som kommunene hadde oversendt. Dette gjaldt 3 saker om tilskudd til avløsning til sykdom og fødsel mv. og 4 saker tilknyttet SMIL ordningen. Kontrollen omfattet kommunenes forvaltning av de to tilskuddsordningene i forhold til regelverk og retningslinjer.

Oppsummering av funn og faktiske forhold

Vi har konkludert med å gi kommunene 2 avvik som må rettes opp for at forvaltningen dekker kravene i rundskrivet eller forskriftene. Begge avvikene gjelder mangelfull dokumentasjon som grunnlag for tilskuddsberegning eller tilskuddsutbetaling. Avvikene ser ikke ut til å gjelde spesielt for Evje og Hornnes eller for Iveland hver for seg, men relaterer seg til at den felles

forvaltningen av de to tilskuddsordningene ikke oppfyller de krav som er satt til dokumentasjon. Når det gjelder avviket som omhandler 2 saker om tilskudd til avløsning til sykdom og fødsel mv. ber vi kommunen gjennomgå sakene påse at tilskuddsbeløpene er korrekte.

Funn 1 - SMIL ordningen: Regnskap eller dokumentasjon på kostnader mangler i to SMIL saker

Avvik: Det foreligger ikke sluttregnskap som godkjennes før utbetaling av tilskudd.

Faktiske forhold: I to saker er det ikke sluttregnskap som viser medgåtte kostnader ved tiltaket. Tiltakene er imidlertid befart av kommunen og godkjent utbetaling er gjort etter anmodning fra søker.

Krav/føringer: Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

§ 7. Utbetaling

Innvilget tilskudd utbetales etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker og når prosjektet eller tiltaket har fått godkjent sluttregnskapet. Det kan likevel foretas utbetalinger på bakgrunn av godkjent dokumentasjon etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres. Minst 25% av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent.

Fylkesmannens vurdering: Som forutsetning for dette avviket legger vi til grunn at vi har fått alle dokumenter i saken. Krav om sluttregnskap før sluttutbetaling følger direkte av forskriften. Kommunen skriver også i sine vedtaksbrev at; *Utgifter til tiltaket må dokumenteres. Før sluttutbetaling skal det leveres inn forenklet regnskap, inkl. oversikt over timeforbruk. Timelister og kvitteringer skal oppbevares i 10 år.*

I de aktuelle sakene har kommunen for øvrig god dokumentasjon som bilder og har også befart tiltakene. De aktuelle tiltakene er også av en slik art at dette kan gi et bilde på medgåtte kostnader. Det er likevel uheldig at det ikke kreves sluttregnskap som angitt i forskrift og vedtaksbrev. Dette gjør at det ikke er dokumentasjon og sporbarhet i sakene når det gjelder faktiske kostnader for tiltakene. Mangel på sluttregnskap er et avvik fra forskriften og må inn som en del av utbetalingsrutinen.

Funn 2 - Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.: Manglende dokumentasjon på utbetalinger fra NAV og mangelfull dokumentasjon på utgifter til avløser.

Avvik: I 2 av 3 saker kontrollert foreligger det ikke fullstendig dokumentasjon av ytelser fra NAV og dokumenterte utgifter til avløsning, slik at berettiget tilskudd kan beregnes korrekt.

Faktiske forhold:

Sak 1: Dokumentasjon på utbetaling av sykepenger fra NAV ligger ikke i saksdokumentene. Kommunen opplyser at beløper er oppgitt per telefon til saksbehandler.

Sak 2: Ufullstendig dokumentasjon på utgifter til avløser. Kommunen har beregnet maksimalt tilskudd i perioden foretaket søker for til å bli kr 66 000. Ved beregning av tilskudd har kommunen lagt til grunn av søker har dokumenterte utgifter på kr 43 467. Kommunen har godkjent laveste beløp av sum dokumenterte kostnader og sum maksimalt tilskudd til utbetaling. Ved gjennomgang av den dokumentasjonen som Fylkesmannen har fått oversendt av kommunen finner vi følgende utgifter til avløsning: 1) Avregning fra avløserlag som viser at det er utgifter til avløsning ved sykdom på kr 9700 i 2015. Videre har private avløsere signert på søknaden at de har mottatt til sammen kr 17 000, også i 2014. Det er også vedlagt betalingskort for skatt og arbeidsgiveravgift på henholdsvis kr 8620 og kr 1807, samt en kontoutskrift som viser en. Dette summerer seg til totalt kr 28507.

Krav/føringer:

Sak 1: I rundskriv 2015/07, gjeldende på søknadstidspunkt, beskrives hva som skal ligge til grunn for beregning av tilskudd, bl.a. hva som skal komme til fradrag fra maksimal dagsats, herunder ytelser fra NAV.

Sak 2: I rundskriv 2015/07 pkt1.5.3 heter det: « *For egen ansatt avløser skal utbetalt lønn inkludert feriepenger, innbetalt skatt og arbeidsgiveravgift dokumenteres. Ofte vil dette fremkomme av lønsslippen. Hvis ikke må utgiftene dokumenteres ytterligere, for eksempel ved hjelp av kontoutskrift, utbetalingsbilag eller bekreftelse fra regnskapsfører på avsatte feriepenger.*»

Fylkesmannens vurdering:

Sak 1: Ved beregning av berettiget tilskudd skal ytelser fra NAV som søker får eller kunne fått komme til fradrag fra maksimal dagsats for ordningen. I saksbehandlingen skal derfor kommunen forlange at disse opplysningene blir dokumentert av søker slik at foretakets dagsats kan beregnes. Øvrig dokumentasjon i saken er fullstendig.

Sak 2: Kommunen ser ut til å ha lagt til grunn at foretaket har større dokumenterte utgifter enn det den vedlagte dokumentasjonen viser. Ut fra den dokumentasjon som vi har fått tilsendt har kommunen godkjent en utbetaling på kr 14 960 for mye. Vi vil imidlertid ikke utelukke at det finnes dokumentasjon på utgiftene som kommunen har lagt til grunn for sitt vedtak. Vi ber derfor kommunen gjennomgå saken på nytt og se om det kan finnes dokumentasjon som ikke er kommet med i oversendelse av saken.

Ordningen tilskudd til avløsning ved sykdom er til dels omfattet av et komplekst regelverk og innebærer et betydelig dokumentasjonskrav til søker. Det er derfor viktig at kommune er godt kjent med regelverket slik at søker kan veiledes i hva som kreves av dokumentasjon, og overfor søker tydeliggjøre at det er søker som har ansvaret for å skaffe og levere dokumentasjon på at vilkårene for rett til tilskudd er oppfylt. Etter at disse sakene er behandlet, har Landbruksdirektoratet innført en saksbehandlingsblankett som skal brukes i saksbehandlingen. Denne tydeliggjør hva som kreves av dokumentasjon og kommunen må aktivt krysse av for at den aktuelle dokumentasjonen ligger ved søknaden. Vi tror derfor at risikoen for denne typen feil i saksbehandlingen er blitt redusert.